

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Веселка

THE RAINBOW A CHILDREN'S
MAGAZINE

В.А.86

РОЗГАДАЙМО!

ЩО ЦЕ?

- а) Восени роджуся, навесні вмираю,
Своїм тілом землю взимку зігріваю?
- б) В зелених хатинках — братіки зелені.
Людина хатинки відчиняє — братиків з'їдає?
- в) Дати їсти — він зростає,
Дати пити — умирає.
Робить людям він вигоду,
Але часто й лихо-шкоду?

ЦІКАВІ ПИТАННЯ

- а) Котрий день у тижні найдовший?
- б) Коли людина має стільки очей, скільки є днів у році?
- в) Скільки є букв у Біблії?

Є — НЕМА...

Мас мати і дитина,
Є в дочки, немає в сина,
Мас Галя і Наталя,
Та не мають Оля й Ляля,
Дім не мас, — є у хаті,
Є у стайні і в палаті,
Є у пралісі і в гаю,
Але ліс і бір не мають,
Є в ставку — нема у морі,
Є в альтах — нема у хорі,
В листопаді є і в маю,
Інші місяці не мають,
Є в каміні, нема в скелі,
Є в стіні, — нема у стелі...

Нумо, діточки веселі,
Загадку цю розмотайте —
Хто з вас перший? — розгадайте!

Б. Д.

ХРЕСТИКІВКА

— — × — —	1. Місце першого бою українських князів з татарами (1224 р.).
— — × — —	2. Гартоване залізо.
— — × — —	3. Місто на Гуцульщині.
— — × — —	4. Український поет.
— — × — —	5. Ім'я одної з українських письменниць.
— — × — —	6. Гора в Карпатах, де був пластовий табір.
— — × — —	7. Водна рослина.

Букви, вписані на місце хрестиків, дадуть прізвище творця першої в світі опери для дитячого театру.

КУТОК РОЗВАГ

ЛЯБІРИНТ

Виросли восени гриби у лісі, а щоб їх зібрати, треба через оцей лябіринт дорогу шукати. Чи знайдете її?

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК З ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ” ЗА ВЕРЕСЕНЬ 1986 р.: ХТО ВІН? Парасоль. МАГІЧНИЙ КВАДРАТ: 1) Короп. 2) Опока. 3) Ромен. 4) Оксана. 5) Панна. ХТО ЦЕЙ ПАН. Слимак (равлик). ДИВНИЙ РИБАЛКА: рибальські сіті. ЧИТАЙ ВПЕРЕД — ЧИТАЙ ВЗАД: рік-кір. **ЩО ЦЕ І ХТО ЦЕ?** Вудка й рибалка. Слово на місці крапок: з л о в и в.

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія. Річна передплата становить у ЗСА — 8.00 дол. у інших країнах — рівновартність цієї суми. Для членів УНС 5.00 дол. Ціна окремого числа 75 центів. Ціна подвійного числа — 1.00 дол.

THE RAINBOW — VESELKA

Обкладинка роботи Віталія Литвина

Published monthly, except May to August Bi monthly
at Jersey City, New Jersey
30 Montgomery Street — Jersey City, New Jersey 07302
Subscription \$8.00 per year, UNA members \$5.00 per year.
Entered as Second Class at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Віталій Литвин — Несподівана зустріч.

ЧИТАЙМО, ШКОЛЯРІ!

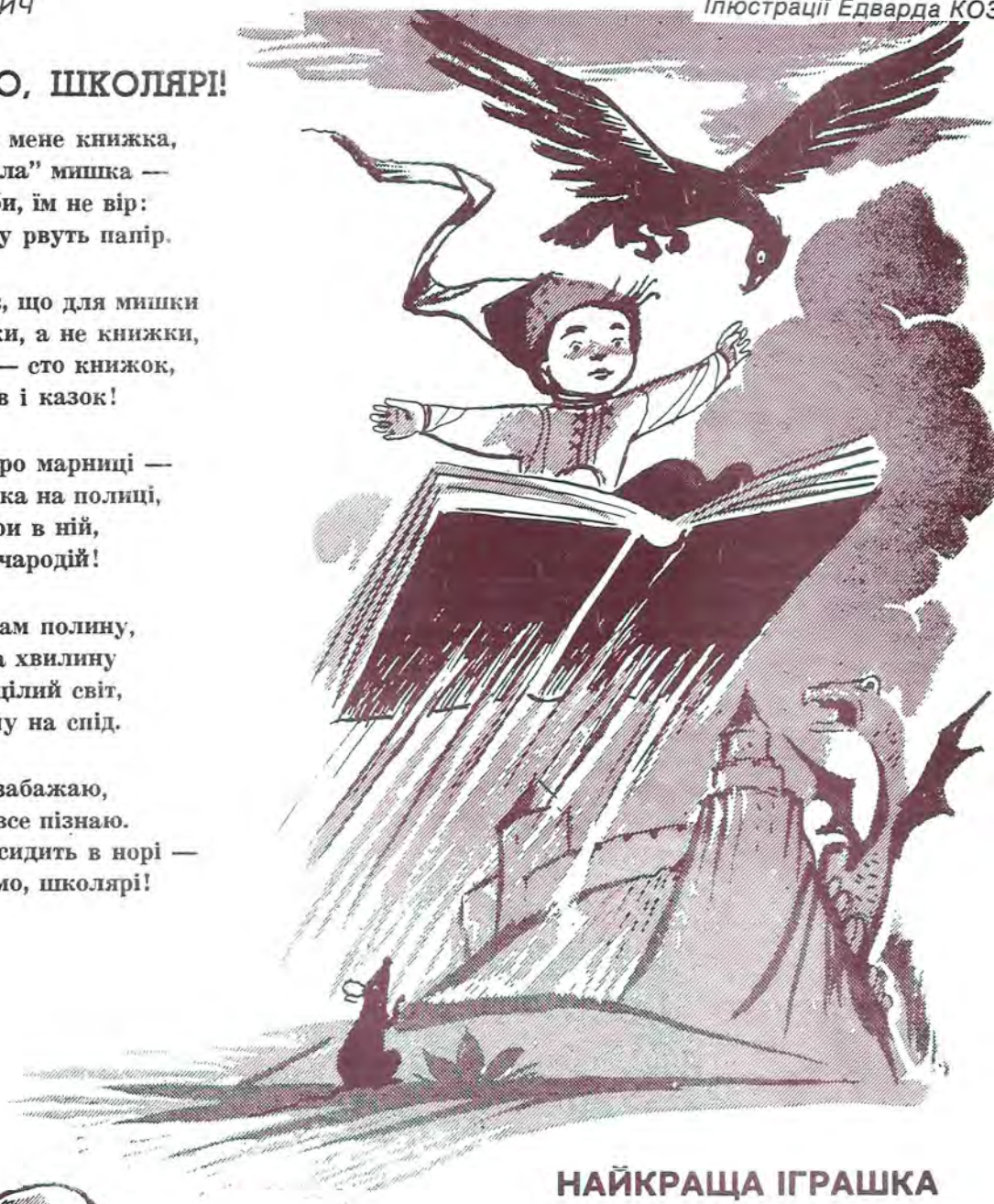
Не на те є в мене книжка,
Щоб її „читала” мишка —
В мишки зуби, їм не вір:
Враз на січку рвуть папір.

Кожний знає, що для мишки
Треба кришки, а не книжки,
А для мене — сто книжок,
Сотню віршів і казок!

Я не дбаю про марниці —
В мене книжка на полиці,
Тасмниці-чари в ній,
Сам я наче чародій!

Де захочу, там полину,
Перескочу за хвилину
Гори, море, цілий світ,
В океан пірну на спід.

І чого лиш забажаю,
Все побачу, все пізнаю.
Мишка хай сидить в норі —
Ми ж читаймо, школярі!

НАЙКРАЩА ІГРАШКА

Дома в кожнім закапелку
Маю іграшок багато
Та дістану де „Веселку” —
От тоді у мене свято!

Всякі там казки, пригоди,
Вірші загадки, картини
І цікавий світ природи —
Втіха, радість для дитини.

МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ

Осінь прийшла і часу не марнує,
Листячко пензлем чарівним малює, —
Бачила Галя — було ще зелене
У кучерявого їхнього клена,
Встала раненько й сплеснула в долоні,
Стали за ніч ті листочки червоні!
А незабаром і листячко те
Стало казкове — усе золоте.
Бавиться Галя, листочки збирає,
Золотом ніжки свої обсипає,
З листя сплела їй корону Наталя:
— Буде князівною дівчинка Галя!

Ось повернулися діти зі школи,
Галю-князівну поставили в коло,
Христя придумала казочку-гру
І про княженка, про відьму стару,
Відьма на Галю-князівну чатує,
Данко-княженко хоробрий рятує,
Ще і від змія, що з жовтого листа
Спритно зробили Андрійко і Христя.
Листячко жовте спадає із клена,
Дітям вкриває голівки, рамена,

Жовкне природа в осінній той час,
Тому він ЖОВТЕНЬ і зветься у нас.

Клен — maple; змій — dragon; чатувати — пильнувати, сторожити (to watch, to guard).

Світлана КУЗЬМЕНКО

Я ГУЛЯЮ ПО САДОЧКУ

Я гуляю по садочку.
На землі лежать листочки,
Що з дерев понападали
Й під деревами лежали.

По садочку находився.
На листочки надивився.
Потім думаю-гадаю:
Я листочки позгрібаю.

Так батькам допоможу.
Як ще трошки походжу.

Гуляти — проходжуватися, йти на прохідку, прогулянку (to do for a walk, stroll); згрібати — згортати (to rake up together).

К. ПЕРЕЛІСНА

Світлана КУЗЬМЕНКО

СТРАШНО!

(Ілюстрація Марти Гулей-Леґецкіс)

Зайчик зщулився в кущах,
Бо напав на нього страх:
Жовтий лист зашелестить,
Зайчик зиркне, затремтить.

Жолудь з дуба упаде,
Зайчик вушками пряде.
Захитається трава —
Зайчик охне: „Це сова!”

Хрюкнуть в листі їжаки —
Зайчик скочить: „Це вовки!”
І помчиться із ліска
Геть у поле, до стіжка.

Щулитися — to shrink; прясти або стригти вухами — нащуплювати вуха (he is all ears, he is on his guard).

ЗАЙЧИК

Вранці встала я найперша.
У садочок вийшла ємить.
Коли бачу: сірошерсте
Щось під кущиком сидить.

Що це? Що це? — Я не знала.
А воно — як дремене.
Мабуть, я його злякала,
Так як і воно мене.

Пострибало, наче м'ячик.
Мама встала. Каже: знов
Сірий зайчик-пострибайчик
У садок до нас прийшов.

Стрибати — скакати.

КАЗКИ МОЛОДОЇ БАБУСИ

III. ЦЕ ТАКОЖ ІМІГРАНТИ

(Продовження)

Вранці Марко й Симон прокинулись одночасно. Їм приснилося, що вони вдома, на Землі, і що мама вже покликала їх снідати. Маркові приснилося навіть, що смажена шинка пахне на всю хату.

— Що ми будемо їсти, Симоне? — спитався він радісно.

— Що дадуть... — невесело відповів Симон, пересвідчившись, що вони, на жаль, не вдома. — Мабуть ізнову ту кумедну трубу.

Штучні птахи співали чи грали якийсь веселий марш, зовсім іншого ритму, ніж на Землі. Раз-два-три, раз-ті-ті... Тоді павза, така довга, що начебто й музиці кінець; але птахи знов починали щебетати. Ця музика була тихенька й приємно, але до неї скоро долучився спів місячан, такий голосний, що хлопці знову позатикали вуха. Місячани, танцюючи, махали своїми чотирма руками, підходили до трубки й снідали. Врочашній місячанин підійшов до хлопців і смикнув їх за одержу — мовляв, ставайте в чергу, а радше, йдіть, як гості, й без черги, снідайте.

— Чи це ранок, чи вечір — тут однаково. Штучне світло не гасне.

— Мабуть, такі ранок, бо всі довгенько спали, а оце тепер розворушилися. Ну що ж, ходімо їсти.

Напившись запашного газу, хлопці помандрували за місячанами в одну з бічних заль, де був встановлений екран на цілу стіну, а інші стіни оздоблені шафами та різними апаратами.

— Мкрух, — промовив місячанин, показуючи однією рукою на себе. Одночасно він підняв другу

руку й тицьнув у груди Симона.

— Я Симон, — обізвався той. Місячанин кивнув головою й так само запитав Марка, як його звуть. — Марко? — здивовано повторив місячанин. — Мкрух?

— Марко, його звуть так, як тебе! — вирішив Симон. — Марко потутешньому буде „Мкрух”. Я буду так тебе й називати.

— Ні, називай Марком, щоб не плутати з місячанимом. Мркухом можеш мене називати вдома. Підвісившись на незручних для сидіння лінвах, хлопці дивились на екран, чекаючи на фільм. І справді, Мкрух натиснув на гудзик, і на екрані показалося кольорове, трьохвимірне зображення гарної місцевості: ліси, посковиська, річка, птахи, що ходили по траві і простягали довгі, як у жирафів, шиї до високих квітучих гілок. Навколо них літали метелики й бджоли, чи щось подібне до бджіл.

— Дивись, Симоне, це ж колись таке життя було й на Місяці. Певно, тут було тепло й гарно, а потім щось змінилося. Мкрух немовби зрозумів і витягнув голову на півметра.

— Ня-ня-ня!!! — заgrimів він. — Лксун!

— Він, певно, каже, що це не Місяць, а інша планета. Лксун!

— Лксун! — повторив місячанин. — Лксун!

На екрані з'явилися люди, подібні до місячан, але з пишним довгим, волоссям і рожевими лицями. Очі в усіх були червоні, а з рота виглядали невеликі ікла, такі, як у вовків. Але не дивлячись на це, ці створіння мали привітний і лагідний вигляд.

Далі на екрані показалися міста, великі май-

стерні, де весело стукали механічні молоти й різали пилки. Люди будували щось велике, якийсь літак чи підводний човен...

— Вони будують міжпланетний корабель! Це астронавти.

— Крбазун, — пояснив Мкрух. — Крбазун.

— Крбазун, — повторили хлопці.

Далі на екрані з'явився повітряний корабель, „крбазун“, уже готовий до відлету. В нього пішло зо два десятки астронавтів, без скафандрів, але з

апаратами за спиною. Серед них був і Мкрух, тільки він також мав довге волосся й рожеву шкіру.

— Дивись, дивись, відлітають! Але без вибуху,

як у нас, на Землі. Просто підноситься їхня „літаюча тарілка“ й летить. Видно, в них вища техніка...

— Або інші умови. Можливо, не така сильна сила притягання як на Землі, то й відлітати легше.

(Продовження буде)

ТРИ БРАТИ

Давним — давно, жив батько і мав трьох синів. Як сини виросли, батько каже: Йдіть, діти, в світ мандрувати, людей побачите та навчитесь якоїсь роботи. А тому, хто вернеться найкращим майстром, я запишу свій дім.

Пішли всі три брати в мандри. Три роки ходили вони по різних країнах, а за три роки вернулись всі в один день до батька. Привітались з батьком, а він питає: — Що ж ви навчились робити?

Молодший каже: — Я навчився голити.

— А я — каже середній — навчився кувати коней.

Ну, а я — каже найстарший — навчився фехтувати.

— От і добре — каже батько, — хотів би я подивитись, як ви вмієте це робити.

І саме тоді по полю біг заєць, — Гей, — зрадів молодший син — як раз тебе я і потребує.

Схопив він миску, квачик, мило, догнав, зайця, намилив йому мордочку і набігу обголив. Та як спритно це зробив — ні разу не порізав, ані одної волосинки не залишив.

— Гарно голиш, чиста робота — похвалив батько.

Тільки він це промовив, аж на дорозі з'явилась

камета — О, а тепер, тату, подивіться, як я навчився кувати коней! — каже середній син.

Побіг за каретою, догнав її, відірвав у коней на бігу старі підкови і підкував новими.

— Прекрасна робота — не гірша ніж у твого брата! — сказав батько.

Тут озвався і найстарший син: — Дозвольте тату, і мені показати своє досягнення. —

Покажуй!

А якраз в цей час пішов дощ. Син взяв свою шпагу і так швидко почав крутити нею над своєю головою, що ні одна крапля дощу на нього не впала. Побачив це батько, здивувався і сказав братам: — Усі ви майстерні робітники і я не знаю кому з вас залишити дім. Живіть в ньому всі разом!

Брати зраділи, погодились і зажили в ньому всі разом, дружно і весело.

Свобідно за казкою Братів Гріммів — Н.П.М.

Пояснення — словничок: **фехтуватися** — битися на шаблі, шпаги, рапіри тощо (to fence); **квачик** — shaving brush; **камета** — парадний повіз (carriage, coach); **кувати** — прибивати підкови до кінських копит (to shoe the horse); **шпага** — sword, staff sword.

НАДХОДИТЬ ДОЩ

Потемніло все навколо,
Навіть сонце охолело.
Буде буря! Плач-не-плач,
Пропаде футбольний матч!

Розтривожився Василько:
Він же тренувався стільки,
А тепер — бери та плач;
Пропаде футбольний матч.

— Я вас, хмари, не пущу,
Не несіть мені дощу!
Гетьте з нашого подвір'я,
Розлітайтеся, як пір'я!

А Василькова бабуся
Думку має про своє:
— От тепер дощу діждуся,
Він мені город полле.

Бо мої стручки квасолі
Без дощу схилились долі
І пов'яли огірочки,
Квітки аж замкнули очки...

Швидше, дощику, іди,
Дай напитися води!

ІВАСЬ-МУДРАСЬ

Знову — жовтень! Місяць жовтень!
На деревах листя жовкне.

Де не глянеш: стало листя
Золоте і золотисте.

Школярі йдуть до школи.
В гурті йдуть Івась й Микола,

Три Івасеві кузинки:
Ляля, Галя і Маринка...

Тут Івась таке промовив:
Свято книжки буде знову.

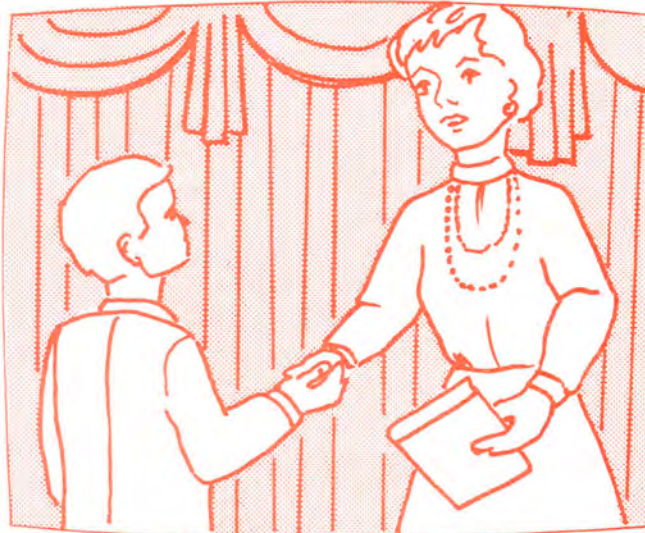
Скличемо на свято це
Всіх дорослих і дітей:

Українок й українців.
Дуже просимо й чужинців.

Свято гарно урядили —
Всім на свято догодили:

Книжки виставка — чудова!
Про книжки — коротке слово.

І по кілька деклямацій
Від кількох організацій.

Хто найбільш книжок читав —
Нагороду діставав.

Першу з них дістає Івась —
Той, що зветь його Мудрась!

Золотистий, золотавий — золотоподібний, схожий кольором на золото (like gold, resembling gold, gold bearing)

КМІТЛИВИЙ ПАСТУШОК

(Ілюстрація Зеновія Онишкевича)

На розлогих зелених луках, над рікою Буг паслася череда корів. Були вони різної масти — чорні, брунатні, рябі — чорні з білими або білі з темночервоними латками. Пас їх хлопчик Василько. Він сам закінчив другу класу початкової школи. Василько походив із неможливої численної родини.

Влітку, коли закінчилося навчання в школі, Василько найнявся в отця пароха пасти корови. Було йому добре — мешкав і харчувався з парافیальному домі. Вранці виганяв череду на пасовисько. Трава була ще вкрита росою. Хлопець сідав на березі ріки і приглядався воді, в якій плавали рибки, які не боялися підпливати до берега, бо тут панувала тиша. Інколи соловейко тьохнув у верболозах, що вкривали береги ріки, або замукала корова. Часом Василько завертав корови, щоб не робили шкоди. Втомлений біганиною лягав горілиць на траву й дивився в небо. А небо влітку в Україні буває чудове — ясноблакитне з різної форми білими хмарами.

Василько був мрійником. Коли дивився на хмарки, йому ввижались всякі картини — голови людей, звірів, птахів. Лежачи він вигадував собі різні дивні історії. Але Василько хотів теж довідатися про що пишеться в книжечках. Одного разу він побачив на приходстві дитячі книжечки, що їх читали дівчатка, діти отця пароха. Хлопець із цікавістю дивився на книжечки, бо вже вмів читати. Дівчатка це помітили й дали йому читати дитячі журналики „Світ Дитини“, „Малі Друзі“, які батько виписував їм із Львова. Це були цікаві журнали з гарними малюнками. Василько дуже втішився. Він щоранку брав із собою книжечку і читав на пасовищі.

Літо проминуло швидко і треба було йти до школи. За час вакацій Василько багато навчився з книжечок та з оповідань дівчаток чи інших членів родини пан-отця. Василькові дуже бажалося вчитися далі. Коли наближалось закінчення його

навчання в початковій школі, він зробив заходи, щоб вступити до приватної української середньої школи-гімназії. В державних школах на Холмщині вчили по-польськи, хоч земля була українська. В приватних українських гімназіях треба було платити за навчання. Потрібні були теж гроші на прожиток. Під час літа Василько найнявся на працю, яка давала йому кращий заробіток. Крім того допоміг йому отець парох і заможніші селяни. Так він поїхав вчитися до гімназії.

Навчання приходило йому легко й учителі та товариші любили його. Василько допомагав слабшим у науці. Так то читання книжок і журналів допомогло малому пастушкові стати освіченою людиною.

Тому, діти, читайте багато українських дитячих книжок і журналів для дітей. Це відкриє вам двері до кращого майбутнього. Маєте український журнал для дітей „Веселка“ то ж не занедбуйте читати його пильно.

Пояснення-словничок: кмітливий — intelligent, bright; череда — herd; масть — колір волосся або шерсті у тварин; брунатний — brown; рябий — строкатий, вкритий цятками різного кольору (mottled); тьохкати (про соловейка) — співати; верболоз — willow-bush; горілиць — backwards; мрійник — day-dreamer; Холмщина — північно-західна частина земель Західної України, яка після Першої світової війни і Визвольних Змагань була під польською окупацією.

З КИМ ПРИСТАЄШ ТАКИМ САМ СТАЄШ

Андрій з Мироном ровесники. Дружили змалку, навчалися в одній класі. Успішно переходили з класу в класу. Але в третій класі Андрій почав відставати в навчанні. Приходив в школу часто без домашніх завдань. Списував від Мирона. Мирон цього не любив; він пересів в іншу лавку. Став дружити з кращим учнем, Левком. Андрій боляче це відчув — втратив друга й зовсім відстав у навчанні. Батькам в цьому не признався.

Але трапилось так, що його батькам треба було виїхати на цілий місяць в Австралію. А що тоді з Андрієм? Порадилися вони залишити його у сусідів — у Миронових батьків.

— Нехай залишається — погодилися Миронові батьки. Вони товаришують у двох із собою, будуть успішно вчитися.

— Андрію, залишаєшся тут з Мироном. — Будь чемний, щоб ніхто на тебе не жалівся — напам'ятали сина батьки, виїжджаючи в дорогу. Андрій тільки похитав головою. Залишився на лавочці під яблунею, мов сирота. Збиралось йому на плач. Він бачив що Мирон потайки біг з хати, щоб з ним не зустрічатись. На його коліна злетів пожевклий листочок з яблуні і задрижав, немов метелик.

Коли Мирон повернувся в хату, батьки сказали: — Андрій залишається в нас... Іди, Мироне, проси його в свою кімнату.

Хоч-не-хоч Мирон вийшов до Андрія.

— Ти залишишся, Андрію, в нас. Житимемо разом... Ходи зі мною. Ось наша кімната. Тут моє ліжко, а там твоє. Ось столик, біля нього будемо працювати, а там поличка з книжками. Над поличкою годинник, а тут розклад моїх занять. З цим порядком ти мусиш познайомитися й його притримуватися. У мене все, як у годиннику. Андрій притакнув.

А ось тут моя бібліотека. Тут список книжечок, я підкреслив ті, які прочитав. Переглянь і скажи, котрої ти ще не прочитав.

— Андрій хитнув головою: — Я ще жадної не читав — сказав засоромлено.

— Тому ти відстав у класі... А ми з Левком обмінюємося книжечками і читаємо дитячі журнали. То й ти мусиш читати, як хочеш стати добрим учнем. Книжка найбільше тобі допоможе. Ти ж чув, що сказав наш священик: „Книжка — це найкращий приятель”.

Не легко було Андрієві при звичаїтись до Миронового порядку і розкладу занять. Андрієві інколи приходилось до плачу. Мирон зразу посміхався, а далі пожалів Андрія. Став допомагати йому. Підбирав йому цікаві і легкі книжечки. Прочитані книжечки часто обговорювали. Так будилось у нього бажання читати. З кожним днем Андрієві ставало легше і веселіше. час минав приємно.

Повернулись Андрієві батьки. Андрій похвалився своїми шкільними оцінками і прочитаними книжечками. У себе він завів такий самий порядок, до якого звик у Мирона: годинник, шапка з книжками, розподіл занять, список прочитаних книжечок, щомісячне число журналика.

В навчанні він став доганяти Мирона. Сиділи уже поруч. Учителю ставив Андрія за приклад іншим.

Скажи нам, Андрію, що тобі допомогло стати добрим учнем? — запитав раз учитель.

Андрій тільки глянув на Мирона і сказав: — Краще запитайте Мирона.

А Мирон глянув на Левка. Левко встав і сказав: — Нам допомогла книжка. Мирон додав: — Ми з Левком змагались, а потім приєднався до нас Андрій. Андрієві допоміг годинник, розподіл занять, шапка з книжками, і лектура.

— За розкладом занять знаходилось у нас ще й багато часу на розваги, — додав Андрій.

А вчитель сказав: „Запам'ятайте, діти, наше прислів'я: „З ким пристаєш, таки сам стаєш”.

Валентина ЮРЧЕНКО

В ЛІСІ

Осінь лісом походжала,
Жовтим листям гапувала,

Ткала килим золотий,
І м'якенький, і пухкий.

Йдемо всі ми по гриби,
Є в нас кошики й торби,

Гарні тут чагарники,
Де ростуть боровики,

Й печерички, і опеньки
Виростають не маленькі.

— Ось калина! — каже Христя,
Я зроблю собі намисто!

І червоні ягідки
Нанизує на нитки.

Настрахались вивірки,
Поскакали на гілки,

З-під пенька, де нірку має,
Зайченятко утікає...

Не лякайтеся, звірята,
Вас не хочем турбувати,

Тільки килим кожну мить
Під ногами шелестить!

Чагарник — bush, shrubbery; боровик — ширий, „правдивий”
гриб (edible boletus); печериця — meadow-mushroom; опеньок,
або опенька (honey agaric); нанизувати — to string, to thread.

ЛІНА Й ТІНА

Жили — були дві сестрички:
Ліна й Тіна,
Тіна й Ліна.

Неоднакі їхні звички.
Ліна й Тіна.
Тіна й Ліна.

Тіна вміє працювати.
Любить працю, любить жарт.
Ні до чого підганяти
Дівчинку таку не варт.
Бо у неї є охота,
В неї аж горить робота.

А зовсім інакша Ліна,
Що до праці несумлінна.
Їй лише сукні нові
Та забави в голові.

Кличе їх на поміч мама.
Тіна йде, а Ліна — ні:
— На „ті-ві” моя програма,
Дуже ніколи мені!

Тіна квіти поливає.
Ліна їй не помагає.
Працювати Ліні лінь,
Утекла від Тіни в тінь.

Як до праці чи науки,
Голова болить, ще й руки.
А як танець задзвенить,
Ліна видужає вмить.

Отакі то дві сестрички,
Не однакові в них звички.

А скажіть, дівчатка, може
Котра з вас на Ліну схожа?

Якщо ти — лінива Ліна,
То змінитися
ПОВИННА!

В неї аж горить робота — (вона швидко працює) — working at high speed; „ті-ві” — TV, телевізійна програма; лінь — лінивість, лінощі (laziness, idleness); схожий — подібний (similar, like resembling).

Катя КОЦЮМБАС
14 років

РУСАЛКА Й ДІВЧИНА

Десь за горами й долинами, в далекому краю, були величезні ліси. Через найбільшу гущавину тих старих лісів спокійно текла річка з такою чистою водою, що можна було бачити її дно. На дні річки стояв водяний замок, в якому жила чудова русалка. Вона завжди була вдягнена в ясноблакитну суконку і мала зелені коси, які часом заплітала, а іноді вони були не заплетені. Її волосся сягало аж до ніг. Коли вода в річці була холодна, то вона його не заплітала, бо воно її гріло. Її звали Надія.

Вона любила плавати в воді наввипередки з малими рибками або бавитися малими камінцями на березі річки. Надія знала, що її тут ніхто не скривдить, бо так далеко в ліс люди не заходять.

Та одного разу несподівано вона побачила якусь дівчину, що йшла поміж деревами. Надія дуже злякалася й пірнула під воду. Але дівчина зауважила русалку й підійшла ближче, щоб краще до неї приглянутися. Колись їй бабуся розказувала про русалок, однак вона не дуже вірила, що хтось може жити в воді. Тому хотіла сама побачити русалку. Дівчина схилилась і глянула в воду. І справді, на дні, у своєму водяному палаці, сиділа Надія-русалка. Дівчині здалося, що русалка її боїться. Вона приязно помахала до неї рукою і, усміхнувшись до неї, сказала:

— Добрий день, гарна русалко!

Надія глянула на дівчину, що схилилась над водою, й подумала, що якби в неї були зелені коси, то вони були б дуже подібні одна на другу, і русалка перестала б її боятися. Вона навіть виставила з води голову і сказала:

— Добрий день! — і чекала, що скаже дівчина зі світу.

— Чи тобі не скучно бути весь час самій у воді? — запитала дівчина.

— О, часом дуже скучно, але я тепер про те не думаю, бо ти прийшла мене відвідати. Але я маю іноді інших гостей, — казала русалка. — Знаєш, це є маленькі зелені жабки, які вмюють далеко скакати, а підвечір вони влаштовують жаб'ячий концерт, але завжди на ту саму мелодію: „Кум-кум, кум-кум“. А тобі, дівчино, ніколи не скучно? — запитала й собі русалка.

— Ні, мені не скучно й не сумно, бо я маю велику родину: тата, маму, сестру, брата і багато товаришок у школі, — відповіла дівчина.

— Я дуже хотіла б спробувати, як то живеться серед товариства, — сказала русалка й задумалась.

— Знаєш, русалко, мені прийшла така думка: можемо обмінятися на деякий час місцями. Ти будеш дівчиною й підеш жити до нашої хати, а я піду на твоє місце в річку.

Русалка трохи подумала над такою заміною, а тоді сказала:

— Добре, я даю на це свою згоду, але тільки на один день.

Так вони й зробили. Коли проминув день, русалка повернулася із село до річки, де на неї чекала дівчина. Вона запитала русалку:

— Скажи, русалко, як тобі подобалося бути дівчиною в селі?

— Ой, мені не було до вподоби там бути, — сказала русалка.

— А я боялася, — сказала дівчина, — що ти там залишишся назавжди.

— Ти що, хіба жартуєш? Послухай, як там мені було, — сказала русалка. — На сніданок мені дали пити білу рідину і щось несмачне гризти.

То, певно, було молоко, — подумала дівчина, — і може шматок хліба.

— А русалка розповідала далі:

— А я звикла пити чисту воду і їсти зелені листочки водяної лілеї. Потім мене завели до школи, де було зовсім сухо, ніде ані трохи води. А до того я нічого не розуміла, про що питав учитель. А від крику дітей у мене боліла голова. Я весь час думала про воду та хор зелених жабок. Я вже ніколи не захочу бути дівчиною, — сказала русалка і запитала дівчину:

— А як тобі подобалося бути русалкою?

— Я сиділа по шию в воді, — відповіла дівчина. — Мені було холодно, я не мала що їсти, тільки пила чисту воду і нічого не мала до роботи. Як повернувся до хати, то спершу гарно повечеряю, а тоді почну готувати завдання до школи. Я бачу, що як живемо, то мусимо працювати, і в тому є приємність. Ми щасливі тим, що маємо і не треба бажати чогось іншого, — сказала дівчина.

Поговоривши, вони вирішили бути щирими приятельками, але ніколи не обмінюватися життям.

Після цього дівчина часто відвідувала русалку і щоразу розказувала їй про свої пригоди й турботи. А русалка розказувала дівчині, що до річки іноді прилітають дикі качки. Вони бовтають чисту воду і ловлять зелених жабок. Тому жабки не дають часто своїх концертів.

Як дівчині, так і русалці було приємно розповідати одна одній про їхні проблеми. Добре мати в житті добру й вірну приятельку...

Пояснення-словничок: **русалка** — mermaid; **наввипередки**, або **навивпередки** — наперегонки (to race, to outrun each other); **поринати**, **пірнути** — to dive, to plunge; **палац** — palace; **скучно** — нудно (boringly); **шматок** — кусник, скибка (хліба) — (slice of bread); **водна лілея** або **лілія** — water lily.

Авторка цієї казки є ученицею 9-ої класи Братської Школи в Підкомбі к. Сиднею, Австралія. Вона отримала за неї 3-тню нагороду на 9-му Конкурсі Молодечої Творчості, проголошеному Літературно-мистецьким Клубом ім. Василя Симоненка в Мельборні, Австралія. Нагороди роздано 22-го червня ц.р.

ОПОВІДАННЯ ПРО РОДИНУ БОБРІВ

Читачі „Веселки” напевно люблять оповідання з життя тварин. З маркою „Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді” (ОПЛДМ) появилася оповідання про пригоди родини бобрів, які через пожежу лісу мусіли втікати з своїх гнізд і шукати нової оселі.

Еліс Грю Гелл РОДИНА БОБРІВ

Вільний переклад

Лесі Бризгун-Шанті

Під час утечі бобрік Довгохвостий загубився від своєї родини — батька, матері й маленьких бобренят. Батьки дуже журилися долею Довгохвостого. Вони думали, що його певно з'їв якийсь дикий звір. Але Довгохвостий знайшов собі товариша мандрівки бобріка Плюскача й вони спільно поборювали всякі труднощі й небезпеки. Щасливо поєналися з своїми родинами. На новому місці бобри побудували собі на озері домівки й знайшли сприятливі умови життя.

Це цікаве оповідання, написане англійською мовою авторства Еліс Грю Гелл, свобідно переклала по-українськи Леся Бризгун-Шанта. Ілюстрації виконав мистець-маляр Віталій Литвин. Оповідання призначене для дітей молодшого віку (9-12 року життя).

Адреса перекладача: Lesia Bryzhun-Shanta, 98 Dewson St. Toronto, Ont. Canada M6H1 H3.

КАЗКА ПРО СОВУ Й УКРАЇНСЬКУ МОВУ

Читачка „Веселки” Ксеня Сливинська з Торонто, Канада написала до редакції листа й прислала казку власного авторства про сову й українську мову. Ксеня пише:

Дорога Веселко,

Я читаю твої журнали і він мені досить подобається. Я маю 9 років і моя улюблена частинка є Тоца Драма. Я називаюся Ксеня Сливинська, як я щонайменше до української школи то я писала багато чужих казок. Одна з них була про сову. Я вам напишу цю казку щоб ви могли вквітати її в журналі.

Сова й Українська мова дуже близько жили собі сова. Вона була дуже мудра, вона знала всі мови, але її улюблена мова була українська мова. Також в тій самій жила зайчик. Вона мала двох дітей. Мамини року діти ходили до українського садочку але цього року вони вже ходять до англійської школи. Вони тепер вдома по-англійськи розмовляють з зайчиком пішла до сови. Сова сказала щоб вони прийшли до неї. Вони там вчилися. Могли вони знов до англійської школи піти але по українськи говорили в дитині.

Відповідь Редакції: Дорога Ксеню! Дякуємо за листа про „Веселку” і за казку, яка дуже гарна і повчальна. Кожна українська дитина мусить знати дві мови — мову країни, в якій живе і свою рідну мову. Коли треба дитина повинна вживати мову країни свого перебування, але вдома й у своєму рідному оточенні обов'язково треба послуговуватися рідною батьківською, тобто українською мовою. А щоб цю мову знати, треба читати українські книжки й журнали для дітей. А й потім треба її вивчати й удосконалювати. Привіт!

ПОСПІШНА РІЧКА

- Івасику, чи бачив ти гірську річку?
- Так, це така вода, що завжди дуже спіниться.

ВЕСЕЛИК-ЛЯСЬ

Дві ворони на узліссі
Вже розкаркали по лісі:

— Лясь привіз аж три пакунки,
Щось смачне на подарунки!

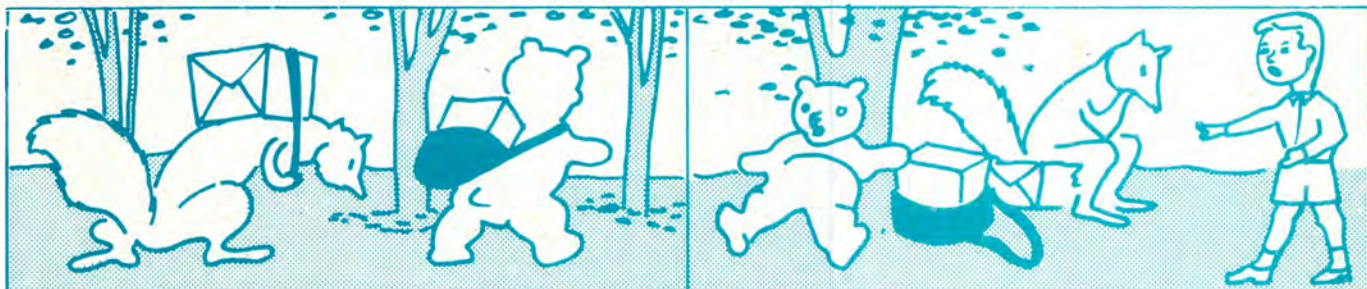
Лис надумав схитрувати
І смачненьке приховати:

— Гей, Ведмедю, пане-брате,
Йди сюди допомагати!

Та проворні Мишки сірі
У пачках зробили діри —

Глип! — а там книжки в пакунках,
Є в них віршики, малюнки...

Лис пакунок взяв на спину,
А Ведмідь уклав в торбину.

— Ох, важке, немає сили! —
І спочити вдвох присіли,

А тут Лясь, як з-під землі:
— Що це? Вчинки ваші злі!...

Лис до нього: — Лясю, друже,
Помилилися ми дуже...

Пан Їжак і Вивірки
Продавали ті книжки,

Помагали їм і Мишки,
Бо це Жовтень — МІСЯЦЬ КНИЖКИ!

Узлісся — край ліса (outskirts of forest) проворний — рухливий, діловий — speedy, skilful.